

เกร็ดความรู้การเกษตร

ฉบับที่ 46 เอกสาร AG-ALL-2562-002 เดือน มิถุนายน 2562

การผลิตอ้อยอย่างยั่งยืน

วันนี้สยามคูโบต้า มีโอกาสได้สัมภาษณ์ คุณวินัด สำราญวงศ์ เกษตรกรดีเด่นระดับประเทศสาขาทำไร่ ที่มี การปลูกอ้อยแบบลดต้นทุน มีผลผลิตที่ดี และยังมีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งเพื่อสร้างเป็นอาชีพอย่างยั่งยืน ที่เกษตรกร รายอื่นสามารถปฏิบัติตามได้อย่างแน่นอน

เกษตรกรปลูกอ้อยในพื้นที่กว่า 200 ไร่ ที่ ต.หินโงก อ.ลำปลายมาศ จ.บุรีรัมย์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ประธาน กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่และกรรมการเกษตรกรชาวไร่อ้อย ที่ยึดอาชีพทำไร่อ้อย ด้วยวิธีการใช้ต่ออ้อยเดิมมากกว่า 19 ปี จากการเป็นคนช่างสังเกต และมีการศึกษาและทดลองอยู่เสมอ โดยสังเกตว่าการเผาอ้อยแบบดั้งเดิมที่ผ่านมาทำให้ อ้อยเจริญเติบโตไม่ดี ผลผลิตลดลงมาก ไร่ต่อได้น้อย 2-3 ตอ ก็ต้องรื้อปลูกใหม่ ทำให้มีต้นทุนการเพาะปลูกสูง จึงได้ มีการปรับเปลี่ยนวิธีใหม่ โดยไม่เผาอ้อย และใช้ใบอ้อยจากการตัดบำรุงดิน ซึ่งสังเกตเห็นจากอ้อยตอที่ 18 ยังคงมี ผลผลิตสูงถึง 15 ตันต่อไร่ อีกทั้งการตัดอ้อยสด ยังได้เปอร์เซ็นต์บวจากโรงงาน และช่วยลดมลพิษให้กับสิ่งแวดล้อม ใบอ้อยที่เหลือจากการตัดกลายเป็นปุ๋ยภายในแปลงได้อีกด้วย

แนวทางการเพาะปลูกอ้อยให้เป็นอาชีพได้อย่างยั่งยืน

การปลูกอ้อยในระยะแรก ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จากต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากปฏิบัติตามวิธีปลูกโดยทั่วไป คือใส่ปุ๋ยเคมี และสารกำจัดวัชพืชจำนวนมาก และเผาอ้อยก่อนการตัดส่งทุกครั้ง จากการลองผิดลองถูกและศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจนสามารถหาวิธีการลดต้นทุน โดยการนำปุ๋ยยูเรีย (46-0-0) มาละลายน้ำ เพื่อทำการฉีดพ่นลงใบอ้อยที่คลุมดินทันที หลังเก็บเกี่ยว พบว่าใบอ้อยจะเปื่อยยุ่ยกลายเป็นปุ๋ยได้เร็ว จึงยึดวิธีการดังกล่าวในการทำอ้อยเรื่อยมา

ความสำเร็จของเกษตรกร เริ่มต้นจากการบริหารจัดการที่ดีดังนี้

1. การเตรียมดินปลูกอ้อยใหม่ เริ่มจากการไถระเบิดดินดานก่อนปลูก ทำให้เกิดการเปิดหน้าดินน้อยลดการสูญเสียความชื้น และเมื่อมีฝนจะทำให้น้ำไหลผ่านชั้นดินดานไปได้ดีช่วยให้ดินมีความชุ่มชื้นมากขึ้น
2. พันธุ์อ้อย ใช้พันธุ์อ้อยตามคำแนะนำของหน่วยงานภาครัฐโดยเลือกใช้พันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ และต้องเป็นพันธุ์ที่ปลอดโรค (ขอนแก่น3 สุพรรณบุรี80 LK11 KPX98-51 และ CSB06 เป็นต้น)
3. การปลูก เน้นการปลูกอ้อยข้ามแล้ง เพื่อลดต้นทุนจึงใช้แทรกเตอร์ KUBOTA ต่อพ่วงเครื่องปลูกทำให้ประหยัดแรงงานมาก
4. มีการบำรุงดินภายในไร่อ้อยของตัวเองอย่างสม่ำเสมอ การไม่เผาไร่อ้อย ทำให้ใบอ้อยจากการตัดอ้อยสดมีการคลุมหน้าทั่วแปลงรักษาความชื้นภายในดินได้ดี วัชพืชไม่สามารถขึ้นมาได้ และใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน โดยปุ๋ยอินทรีย์ที่ใช้ ได้แก่ กากอ้อย และปุ๋ยจากโรงงานอ้อยที่มีโควต้าให้สมาชิก อีกทั้งมีการใช้ปุ๋ยเคมีบำรุงต่ออ้อยเสริมเป็นบางครั้ง

การบำรุงต่ออ้อยที่ดี หลังจากที่เกษตรกรตัดอ้อยสดแล้วจะปล่อยใบอ้อยให้คลุมดิน แต่เนื่องจากเป็นอ้อยต่อ ทำให้อ้อยที่คลุมดินหนามาก จึงคิดวิธีช่วยย่อยสลาย โดยนำปุ๋ยยูเรีย (46-0-0) ปริมาณ 20 กิโลกรัม ผสมกับน้ำ 200 ลิตร หมักในถังหมักระยะเวลา 7 วัน จากนั้นจึงทำการฉีดใบอ้อยที่คลุมดิน เพื่อให้ใบอ้อยย่อยสลายและเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่อ้อยต่อได้ดี แต่ควรพ่นทันทีหลังทำการเก็บเกี่ยวอ้อย เนื่องจากใบอ้อยจะมีความชื้นสูง และมีน้ำตาลที่ตกค้างในยอดอ้อยที่ถูกตัด ทำให้ใบกรอบง่าย และจุลินทรีย์ในดินเจริญได้ดีจากน้ำตาลที่ตกค้างอยู่

5. การเก็บเกี่ยว เมื่ออ้อยมีอายุครบ 1 ปี ทำการเก็บเกี่ยวด้วยรถตัดอ้อย เพื่อประหยัดแรงงาน และไม่ต้องเผาอ้อย ทำให้ผลผลิตเฉลี่ยอ้อยของ คุณวิน้อยอยู่ที่ 15-17 ตันต่อไร่ โดยต้นทุนปลูกอ้อยใหม่ปกติอยู่ประมาณ 6,000-6,500 บาท/ไร่ แต่อ้อยต่อของใช้ทุนต่อปีเพียง 1,300 บาท/ไร่เท่านั้น นี่คือการสำเร็จจากการวางแผนการผลิตและการบริหารจัดการที่ดี เป็นเกษตรกรที่ไม่หยุดทดลอง หาความรู้ใหม่ๆ เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต เพื่อชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน

ที่มา: สยามคูโบต้า